

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Anna Pojarová**

NÁZEV PRÁCE: **Studium pozůstatků minulé fauny v rámci archeologie**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Ing. Lenka Kovačiková, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **dobře**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **velmi dobře**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **nevyhověla**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **nevyhověla**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **nevyhověla**

Návrh výsledné klasifikace: nevyhověla

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: S ohledem na uvedené hodnocení, se domnívám, že si autorka zaslouží delší zdůvodňující komentář, který tímto připojuji.

Diplomová práce A. Pojarové obsahuje celou řadu nepřesných sdělení (např. speciace užitá ve spojení s formou zvířete; typ zvířete), zavádějících informací a chybných formulací (např. kalkulace příznaků, které mají diagnostickou hodnotu; tělesná velikost informující o životě jedinců v populaci; označení zooarcheologie za historickou vědu atd.). Opakují se podobně vyznívající konstatování v různých kapitolách, v mnohých případech chybí citace klíčové archeozoologické literatury (namátkou např. k metodám kvantifikace - Greyson 1984, domestikaci - Clutton-Brock 2012, Zeder 2012 atd.). U některých pasáží převzatých z knihy

Zooarchaeology (Reitz - Wing 2005) by bylo vhodnější uvádět původní citace. Výjimkou nejsou ani chybné překlady anglických termínů (sekvence fúze, profil sklizně atd.) a metodická pochybení, což navozuje pocit neuspořádané orientace v archeozoologické problematice. Jedním z příkladů posledně zmíněného je umělé vymezení tří hlavních směrů, kterými se ubírá archeozoologický výzkum (str. 11-12), kde se např. environmentální či ekologické otázky vyskytují ve dvou směrech, podobně je na tom i téma domestikace apod. Vhodnějším přístupem by bylo vyjmenování hlavních otázek, které jsou v oboru řešeny, bez jejich dalšího slučování do umělých celků.

V úvodu práce jsou nastíněny některé cíle, jako sporné se však jeví jejich naplnění.

Bohužel musím konstatovat, že předložené studii citelně chybí kvalitní rešerše vývoje české archeozoologie. Kdyby byla provedena, podařilo by se autorce nejen dohledat výrazně více tuzemských badatelů, kteří prezentovanému oboru zasvětili notný kus profesního života, ale především by si shromážděním a prostudováním jejich prací vytvořila slušný základ pro navazující analýzu dat a získala i detailnější vhled do oboru jako takového. Potom by se ukázalo jako neopodstatněné sledovat např. užití pojmů "zooarcheologie-archeozoologie" v publikacích, protože by bylo jasné, že historicky je na našem území etablován termín "archeozoologie", a to v návaznosti na prostředí Německa, Maďarska a dalších zemí, které měly na formování tuzemské archeozoologie vliv. Počet 108 prostudovaných příspěvků, převážně dvou badatelů, se jeví pro diplomovou práci jako skromný a ne příliš reprezentativní vzorek. Diskutabilní jsou pak získané závěry, které čtenáři navozují otázku, co je vlastně skutečným přínosem autorčiny snahy. Ve vztahu k této části, vybírám z mnoha jen některé příklady. Vyšší frekvence článků věnovaných eneolitu a neolitu jsou pouhým výsledkem studijního zaměření obou autorů a dlouhodobé spolupráce s konkrétními archeology.

Neznamená to ale přeci, že jiná období jsou na našem území zkoumána okrajově. Právě této části studie by prospělo prozkoumání publikační činnosti více badatelů, v delším časovém horizontu a graf 2 by se zcela jistě proměnil. Z metod (graf 3) jsou obvykle aplikovány ty, jejichž užití dovolí vlastnosti osteologického souboru. Fragmentarizovaný soubor neposkytne prostor pro osteometrii a determinaci pohlaví, omezené množství zubů nedovolí rekonstrukci porážkových distribucí atd. Tudiž se obávám, že předložený graf porovnává neporovnatelné. Stejně tak není namístě komparace kvantifikačních metod NISP a MNI s metodou DZF, kterou zmiňuje pouze R. Kyselý ve své studii z roku 2004 a běžně se s ní nesetkáme (a to ani v zahraničí). Metodicky nepříliš šťastné je rovněž porovnávání trendů ve výzkumu pozůstatků minulé fauny na průřezu článků dvou autorů a zobecnění výsledků na situaci v ČR.

Napsání předložené diplomové práce bylo motivována pozitivní zkušeností autorky z polské Toruně, což je mi velmi sympatické a z vlastní zkušenosti vím, že přednášky D.

Makowieckeho jsou velice inspirativní. Proto je velká škoda, že se nepodařilo získané poznatky a nadšení z absolvované stáže lépe zúročit při zhotovení této diplomové práce.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

1) Autorka uvádí (str. 4), že pravděpodobný primární podnět k chovu zvířat nebyl praktického charakteru. Co tedy bylo podle jejího názoru hlavním důvodem domestikace tura nebo ovcí na Předním východě?

2) Jak mohou změny v distribuci věkových kategorií u zvířat indikovat environmentální změny (str. 23), bylo by možné to blíže objasnit?

DATUM: 24.5.2018

PODPIS: